

Valtiovarainministeriö

Viite: Lausuntopyyntö VM074:00/2011

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Vuonna 2004 alkoholijuomien valmisteveroja alennettiin keskimäärin 33 prosenttia siten, että alennus oli suurin väkeillä alkoholijuomilla (44 %) ja välituotteilla (40 %) ja pienin viinillä (10 %). Oluen valmisteveroa alennettiin 32 prosenttia. Vuosina 2008 ja 2009 alkoholijuomien valmisteveroja korotettiin kolmasti kullakin kerralla 10 prosenttia lukuun ottamatta tammikuuta 2008, jolloin väkevien alkoholijuomien veroja korotettiin 15 prosenttia ja muiden alkoholijuomien 10 prosenttia.

Koska alkoholiverojen osuus on erilainen eri juomaryhmissä, vaikuttaa tasaprosenttinen korotus eri lailla eri juomien myyntihintoihin. Vuosien 2008 ja 2009 veronkorotukset ovat nostaneet väkevien alkoholijuomien hintoja selvästi enemmän kuin muiden alkoholijuomien hintoja. Nyt tehty esitys, jossa oluen ja mietojen käymisteitse valmistettujen alkoholijuomien veroja korotetaan enemmän kuin väkevien alkoholijuomien veroja johtanee siihen, että oluen ja siiderin hinta nousee lähes yhtä paljon kuin väkevien alkoholijuomien hinta. Tätä ratkaisua voidaan pitää perusteltuna eri juomien tasapuolisen kohtelun kannalta. Viinien veronkorotuksen jääminen 10 prosenttiin on sekin perusteltua ottaen huomioon, että viinien vero oli vuoden 2009 lopulla jo 20 prosenttia suurempi kuin se oli ollut ennen vuoden 2004 veronalennusta. Oluen valmistevero oli tuolloin 10 prosenttia ja väkevien alkoholijuomien 22 prosenttia alle vuoden 2003 valmisteverotason.

Vuodesta 2007 vuoteen 2010 alkoholin matkustajatuonti lisääntyi kolmeen veronkorotukseen liittyen yhteensä noin 13 prosenttia, ja se oli vuonna 2010 yhä 10 prosenttia alemmalla tasolla kuin se oli ollut vuonna 2005. Ehdotetun maltillisen alkoholijuomien valmisteverojen korotuksen jälkeenkin alkoholin matkustajatuonti tulee jäämään selvästi alle vuoden 2005 tason. Näin ollen veronkorotuksesta johtuva alkoholijuomien hintojen kohoaminen johtaa alkoholin kokonaiskulutuksen alenemiseen, koska alkoholijuomien kotimaisen myynnin väheneminen tulee olemaan suurempi kuin alkoholin matkustajatuonnin lisääntyminen.

Siten veronkorotuksella on suotuisia sosiaalisia ja kansanterveydellisiä vaikutuksia. Koska kotimaisen myynnin suhteellinen väheneminen jää selvästi pienemmäksi kuin mitä veronkorotus on, esityksen tavoitteena oleva valtion verotulojen lisääntyminen tulee toteutumaan. Ehdotetun veronkorotuksen alkoholihaittoja vähentävän ja valtion verotuloja lisäävän vaikutuksen vuoksi Terveiden ja hyvinvoinnin laitos kannattaa hallituksen esittämiä alkoholijuomien valmisteveron korotuksia.

Pääjohtaja

Pekka Puska

Erikoistutkija

Esa Österberg